

De Merovingische broche van Beerse AdAK

Bij opgravingen voorafgaand aan de verkaveling tussen de Leemstraat en de Vrijwilligersstraat in Beerse vonden de archeologen van de Archeologische dienst een grafveld uit de midden bronstijd (1800-1100 v.Chr.). Het grafveld bestond uit een tiental grafheuvels omgeven door een greppel of een palenkrans. Die waren in de middeleeuwen al met de grond gelijk gemaakt.

Tot hun grote verbazing stelden de onderzoekers bij vier van deze grafheuvels talrijke grafkuilen vast, die duidelijk jonger waren dan de bronstijd.

In de grootste grafheuvel waren vier ruime kamergraven aangelegd. In een grote kuil van zo'n 3,5 bij 2,5 meter had men met houten planken een grafkamer gebouwd die op twee ingegraven dwarsbalken rustte. Zulke graven waren alleen voor belangrijke personen weggelegd. Zij gingen naar het hiernamaals gekleed in vol ornaat en voorzien van hun persoonlijke bezittingen. Mannen kregen een deel van hun wapenuitrusting mee. Vrouwen waren getooid met hun mooiste juwelen. Knikwandpotten bevatten voedingswaren voor in het hiernamaals.

Het was dus allicht een notabele dame die deze mooie gouden broche meekreeg. De schijfvormige mantelspeld uit goudblik is ingelegd met rode almandine. Deze halfedelsteen is onder meer afkomstig uit Sri Lanka. Centraal was ook een halfedelsteen vastgezet, maar die was al voor de begraving verdwenen. De vier kwadranten zijn ingelegd met gevlochten gouddraad in een lussenpatroon. Aan de buitenkant zijn eveneens twee banden van gevlochten gouddraad aangebracht. De achterzijde bevatte een ijzeren plaatje met daarop een speld gesoldeerd. Het geheel werd aan elkaar gehouden met een pasta van kwartszand en calciëet. Dit unieke stuk is afkomstig uit het Duitse Rijnland en dateert tussen 640 en 680 n.Chr.

Tekst: Stephan Delaruëlle

Foto: Dieter Jehs

Vondsten Vertellen- Archeologische Parel uit de Antwerpse Kempen

De Merovingische broche maakt deel uit van de tentoonstelling 'Vondsten Vertellen – Archeologische Parel uit de Antwerpse Kempen', een dynamische voorstelling van de geschiedenis van de Antwerpse Kempen tot aan de late middeleeuwen. De expo wordt georganiseerd naar aanleiding van het tienjarig bestaan van de Archeologische dienst Antwerpse Kempen (AdAK).

In de tentoonstelling geven oude en nieuwe opgravingen een idee van de archeologische rijkdom van de Kempen. De vondsten 'vertellen' niet alleen over de vroegere bewoners van onze streek maar ook over ontdekkers, de erfgoedpioniers die aan de basis liggen van onze musea en heemkundige kringen.

De expo loopt van 16 november 2013 tot 2 maart 2014 in het Taxandriamuseum, Turnhout.

Turnhoutse Route voor Archief en Musea

inventaris :

De Merovingische broche behoort tot de collectie van AdAK – gemeente Beerse.

Meer lezen?

DELARUELLE S., ANNAERT R., VAN GILS M., VAN IMPE L. & VAN DONINCK J. 2013. Vondsten Vertellen. Archeologische parels uit de Antwerpse Kempen. Turnhout.

DELARUELLE S., ANNAERT R., DE SMAELE B., THIJS C., VERDEGEM S., SCHELTJENS S. & VAN DONINCK J. 2012. Merovingian reuse of Bronze Age barrows at Beerse-Krommenhof (prov. of Antwerp, Belgium). In: ANNAERT R., DE GROOTE K., HOLLEVOET Y., THEUWS F., TYS T., VERSLYPE R. (eds). The very beginning of Europe? Early-Medieval Migration and Colonisation, Relicta monografieën 7, p. 237-242.

Het object van de maand is een initiatief van TRAM 41. De objectfiche van dit of van een ander object kan steeds geraadpleegd worden op onze website (www.tram41.be, doorklikken naar Object van de Maand)

Contact: TRAM 41 - Stadhuis , Grote Markt 1, B - 2300 Turnhout

Tel: + 32 14 44 33 98 • tram41@turnhout.be • www.tram41.be

v.u.: Erwin Brentjens, Fonteinstraat 141, B-2300 Turnhout

